

Årsrapport 2002 – Store Marøy

Etter vinterens og vårens dugnadsinnsats er omlag to tredjedeler av trærne i prosjektområdet (felt 1,2 og3) hogd og ryddet. Restaurering av gjerder, brygger og naustuft er gjennomført etter planen. To stier (1100 meter og 600 meter) er ryddet og merket. Informasjonstavle kom opp i august.

Et konservativt anslag viser at det i år er lagt ned en samlet dugnadsinnsats på 250 timer i regi av Naturvernforbundet.

Hogst og rydding på dugnad:

Oppsummering:

Felt 1: Her gjenstår det felling av osp og ask i og ved bygningstuftene, i tillegg til noen spredte enkelttrær. I sum kan det dreie seg om ialt 40-50 trær, hvorav det meste er småtrær. Dessuten gjenstår en god del rydding av einer sør-øst for hustuften, der "skulpturelle" einere skal settes igjen.

Felt 2: Dette feltet er så godt som ferdigryddet. Noen mindre trær må tas. Hvorvidt eineren skal ryddes eller svis av er ikke avklart.

Felt 3: I løpet av vinteren og våren er nær halvparten av feltet ferdigryddet. Dette er i areal det minste feltet, men med flest trær. Mesteparten av gjenstående trær er bjørk, med enkelte innslag av buskfuru.

Felt 4: Her skal det ikke skje rydding. Men det har skjedd rydding av einer og enkelte trær i et område mellom de to sitkagranfeltene. Kan det være Sjøspeiderne?

Dugnadsmannskapet er rekruttert fra ulikt hold. De fleste fra Naturvernforbundet, men enkelte også uten spesiell medlemstilknytning. Engøyholmen Kystkultursenter har bidratt med egne ansatte, frivillige og med elever tilnyttet skoleprosjektet.

Transporten til Marøy er utført av privat båt og i ett tilfelle Engøyholmens.

Dugnadene er utført med private redskaper, mens parkvesenet har holdt bensin og olje. I august gikk Felleskjøpet Rogaland Agder inn og sponset Naturvernforbundet med motorsag og komplett verneutstyr.

Omlag 80 prosent av årets hogstkvantum er brakt ut til Engøyholmen med hjelp av ferja "Vestra" og to av Engøyholmens båter. Resultatet ble ca. 150 sekker ved, hvorav 120 sekker ble solgt på kystkulturmønstringen i Vågen lørdag 7.12. 30 sekker ved er fordelt på dugnadsmannskapene.

Evaluering:

På tross av omfattende markedsføring av dugnadene har oppslutningen vært mindre enn forventet. Ambisjonen var å hogge ferdig felt 3 i vinter, men det klarte vi ikke. Den harde dugnadskjerne består av fire personer, dugnadsgruppen teller i alt 15 personer. Til høsten og vinteren dropper vi det tidkrevende arbeidet med å innkalle folk som ikke stiller, og satser på de fire supplert med to-tre nye aktuelle kandidater. Det er urealistisk å gjennomføre alt arbeidet utelukkende basert på dugnad. Det vil være behov for omlag ett månedsverk som blir betalt av prosjektmidlene. Da vil vi klare å innfri ambisjonen om å slutføre all hogst i feltene 1,2 og 3.

Leie av kappsag og vedklyver blir ikke gjentatt. Det er mer effektivt og billigere å kappe med motorsag og kløyve med øks. Derfor satser vi på å kappe, kløyve og pakke veden på Marøy og så frakte vedsekkene til Engøyholmen.

Restaurering:

Oppsummering:

En 5,5 tonns beltegraver med steinklype og et arbeidslag på to personer fra Stavanger og Sola Bygdeservice (Arild Lerang og Lars Hebnes) utførte reparasjonsarbeider i perioden 5/3 –13/3. I tillegg deltok NiR's daglige leder som arbeidsleder og medhjelper.

Følgende ble gjort:

Reparasjon av steingjerdene i havnehagen og i "kalvehagen" .

- * Tilbakelegging av utrast stein på drifteveien mellom brygga og gården.
- * Ny steintrapp fra havnehagen til Storhaugen og pålegging av steinhelle på brønn.
- * Bortkjøring og sammentrykking av kvisthauger
- * Uttransport av tømmer fra havnehagen til brygga.
- * Planering av steinhauger på steinbrygga og opptak av utrast stein i sjøen.
- * Fjerning av stein på strand ved steinbrygga. Anlegg av steinpir og åpen grøft.
- * Gjenoppbygging av utrast nausttuft.
- * Fjerning av stein på badestranda og ved båtstø. Utbedring av båtstø.
- * Anleggelse av grill samt sittesteiner og steinbord.
- * Oppsetting av to gjerdeklyvere (NiR)
- * Hogst og rydding ved havnehagen (NiR).
- * Rydding av terrengskader (NiR)
- * Fire nye bolter i steinkaien med tre bildekk (Engøyholmen)

Evaluering:

Alt arbeid som var spesifisert i arbeidsoppdraget ble utført etter avtalt tidsforbruk. Kvaliteten på arbeidet er upåklagelig, det gjelder særlig restaureringen av gjerder og nausttuft. To måneder etter arbeidene er det nesten ikke mulig å se terrengskader etter gravemaskinen. Det er neppe behov for ytterligere restaureringsarbeider.

Beiting:

Oppsummering:

Etter påske har Jåttå fritidsgård satt ut tre værere og en geit som fikk en selskap av en artsfrende på høsten. I august ble det satt i land et større antall verlam, blant annet fra Lindøy. Dyra holder seg på rette siden av gjerdet, bortsett fra geita som fant passasjemuligheter, inntil de svake punktene ble utbedret av Inge Johan. Det ser ut til at folk respekterer båndtvangen, og at dyra har fått gå i fred.

Evaluering:

I hogstfeltene er det tildels kraftig oppslag av ungtrær. Dette må vi holde i sjakk fortrinnsvis ved vinterbeiting eller tidlig vårbeiting av et tilstrekkelig stort antall dyr. Ett annet alternativ er å kjøre intensiv beiting i avgrensede områder med bruk av strømgjerde. Dette er en forholdsvis arbeidskrevende løsning. Bruk av Roundup på trestubber er alternativ som ikke bør avskrives

Geit på Marøy er dessverre lite forenlig med friluftslivsbruken av øya. Folk som legger seg til i buktene sør for sauegjerdet rømmer når geita går til angrep på innholdet i sekker og bager. Særlig blir små barn skremt av geitas påtrengende oppførsel. Geitene påfører også skade på trær som ikke skal hogges, og på søyleeinere som skal bevares. Geiteholdet er altså i strid med skjøtselsplanen på flere å punkter. Hvis Stavanger kommune har behov for å finne beitemarker til geiter, vil Litle Marøy være et svært velegnet sted. Her truer gjengroing måkekoloniens eksistens. Geitene vil ikke forstyrre friluftsbukere, fordi øya er lite brukt til formålet og dessuten stengt for allmenn ferdsel vår og sommer.

Lyngsviing:

På befaringen i januar fikk vi en god del praktiske råd om lyngsviing fra Karmøy-bonde Kjell Netland. Rolf Eide fra Brannvesenet deltok også på befaringen. Det var opprinnelig meningen å komme i gang med sviing av mindre felt i år, men dette ble det ikke noe av..

Evaluering:

Det er et praktisk problem å skaffe nok folk, den eller de dagene forholdene er optimale (vind, vindretning, fuktighet etc.) i forhold til sviing. Vi kan ikke basere lyngsviing på dugnad, fordi dugnader vinterstid i praksis er begrenset til lørdager. Det er etablert kontakt med Sivilforsvarets Fredsinnsatsgruppe med tanke på å organisere sviingen som brannøvelse vinter/vår 2003.

Bruken av Marøy:

Med det fabelaktige været i sommer, har bruken av Marøy slått alle tidligere besøksrekorder. I helgene har det gjerne vært opptil 30-40 besøkende samtidig. Antallet kunne vært høyere om fortøyningsboltene hadde vært på plass. Enkelte gjør vendereis når de ikke finner egnede plasser å fortøye båten.

Det er svært mye småbarnsfamilier som bruker øya. De er flinke til å rydde etter seg. Forsøpling skjer omtrent ikke, det meste søppelet reker i land fra sjøen. Slik forholdene har vært i sommer har det ikke vært behov for renovasjonsordning. De fleste gjestene driver med bading, soling og grilling. Men ganske mange går tur, om enn begrenset til deler av det merkede stinettet.

Nærheten til byen gjør at man må påregne noe hærverk. Sålangt har omfanget av hærverk vært beskjedent. Det er stjålet fire muttere og stoppskiver på gjerdeporten til en verdi av åtte kroner! Nye muttere er montert.

Tilrettelegging for båter:

Ryfylke Friluftsråd har påtatt seg å montere fortøyningsbolter på nærmere kartfestede steder. Etter planen skulle fortøyningsboltene vært på plass til sommeren, men det skjedde ikke. Friluftsrådet skal også montere rundstokker i båtstøene. Tømmeret (osp) til rundstokkene skal hogges vinter 2003 og leveres til RF som montering.

Evaluering:

Det bør settes en tidsfrist for montering av fortøyningsboltene og rundstokker i båtstøene. 1.mai 2003 kan være en passende frist.

Merking av løyper:

To rundløyper er ryddet og merket ferdig i juni. Den ene er på ca. 1100 meter og merket med rød maling. Den andre er en kortversjon (500-600 meter) av den lengste løypa og er delvis merket med blå maling. Løypene blir vist på informasjonstavla.

Media/dokumentasjon:

Naturvernforbundet har fått en bevilgning på kr. 10.000 fra LA 21- Stavanger for å gjøre filmopptak med Marøy-kjenner og tidligere beboer, Odd Werner Olsen (f. 1927). Opptakene ble gjort 16.april med supplerende opptak i begynnelsen av mai. Det er laget en kort bakgrunnstekst, og filmen er supplert med historiske bilder som er utlånt av Olsen. Råfilmen utgjør fire timer, men er redigert ned til ca. tre timer. Filmen er fotografert og redigert av Marius Harlem, NRK-Rogaland, mens Erik Thoring har stått for opplegg og intervjuer. Det har vært flere mediaoppslag om Marøy-prosjektet og fritidsbruken av øya. Blant annet et to siders oppslag i Bondevennen.

Informasjonstavle:

Informasjonstavla til Store Marøy ble snekret ferdig av parketatens snekker i juni, men plakaten var dessverre ikke klar før i august. Den laminerte plakaten er produsert i tre eksemplarer. RF fraktet tavla til Marøy onsdag 21.8 der den ble montert i nærheten av steinbrygga.

Åpne arrangementer:

Fritidskontoret (Fiks ferige ferie) og Engøyholmen fraktet tilsammen 250 unger til Marøy i løpet av to uker i juni/juli. Tiltaket er svært populært, men kapasiteten er begrenset.

Populær var også losturen som ble arrangert av Naturvernforbundet, Stavanger kommune og Ryfylke Friluftsråd onsdag 21. august. Båten ble fylt (48 deltakere) og flere interesserte fikk ikke være med. Turen varte fra kl. 17 til 20, og Erik Thoring var naturlos.

Lørdag 7.desember ble det holdt "Marøy-dag" i Vågen i Stavanger. Gavlabåter og robåter fra Engøyholmen ble lastet med 120 sekker som ble solgt fra Strandkaien til 50 kr per sekk. Salget innbrakte 6000 kroner som gikk til ungdomsprosjektet på Holmen (bygging av færing). På arrangementet deltok veteranene "Riskafjord II" og "Hundvaag I", mens Naturvernforbundet deltok med stand om Marøyprosjektet. Arrangementet ble annonsert med helside i Aftenbladet (Byen) og 1/3 side i RA (Naturvernforbundet).

Dugnad hogst og rydding

Lørdag 26.januar

Kl. 11-15.30

Hogging og rydding i felt 3

Antall deltakere: 4

Samlet dugnadsinnsats : 18 t

Lørdag 16.februar

Kl. 11-16

Hogst og rydding i felt 3

Antall deltakere: 2

Samlet dugnadsinnsats : 10 t

Lørdag 2. mars

Kl. 11-15.30

Hogst og rydding i felt 3

Antall deltakere: 7

Samlet dugnadsinnsats : 32 t

Tirsdag 9. april

Kl. 16-21

Hogst og rydding i felt 2

Antall deltakere: 2

Samlet dugnadsinnsats : 10 t

Tirsdag 7.mai

Kl. 08.30-15.30

Bæring av tømmer fra felt 3

Antall deltakere: 11, hvorav 7 fra Madlaleiren

Samlet dugnadsinnsats : 60 t

Lørdag 25.mai

Kl. 09-16

Kapping, kløyving og pakking Engøyholmen

Antall deltakere: 6
Samlet dugnadsinnsats : 30 t

Sum dugnadsinnsats 1. halvår 2002 : 160 t

Sum antall deltakere: 32 pers

Sum dugnader : 6

Gj.snitt per dugnad : 5,3 pers

Øvrig dugnadsarbeid knyttet til Store Marøy

Januar:

Befaring og møte 8.1 7 t
Org. og adm. dugnader 2 t
Innspill til søknad om øk. støtte 1 t
Sum januar : 10 t

Februar:

Org. og adm. dugnad 2 t
Hogst 23.2, kl. 14-17 3 t
Sum februar : 5 t

Mars:

Rydding av terrengskader, ferdiggj. klyvere 7 t
Sum mars : 7 t

April:

Søknad mannskap fra Madlaleiren 2 t
Org./adm. 3 t
Sum april : 5 t

Mai:

Org./adm. av to dugnader. 2 t
Henting og bringning av kappsag/vedklyver. 4 t
Restarbeid Engøyholmen 28.5 2 t
Rest kløyving og pakking 10 t
Sum mai : 18 t

August:

Marøy-rapport 5 t
Lostur 21.8 5 t
Sum august : 10 t

Sept. – des.

Rydding og hogst i felt 1 og 3
(20.9,2.11,9.11,8.12 og 22.12) 24 t : 24 t

Sum dugnadsarbeide januar-august 2002 : 67 t

Dette dugnadsarbeidet er i hovedsak utført av Erik Thoring med vesentlige bidrag fra Ketil Thu og Engøyholmen.